

Hingstreglemente

Avelsvärdering av
hingstar för svensk varmblodsavel
gällande från 2009-09-10

Fastställt den 10/9 2009 av ASVH Service AB.

Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT	3
2. AVELSVÄRDERINGENS GRUNDER	4
3. VISNINGSBERÄTTIGADE HINGSTAR	4
3.1. ALTERNATIVA VISNINGSMÖJLIGHETER	4
3.2. HÄRSTAMNINGSKRAV	5
4. INDIVIDPRÖVNING	5
4.1. AVELSVÄRDEKLASSER (EFTER AVN:S KVALITETSGRADERING)	6
4.2. BEDÖMNING AV HÄLSOTILLSTÅND	7
4.3. EXTERIÖRBEDÖMNING	7
4.4. BRUKSPROV FÖR 3-ÅRIGA HINGSTAR	7
4.5. BRUKSPROV FÖR 4-5-ÅRIGA HINGSTAR	8
4.6. 6-ÅRINGAR OCH ÄLDRE HINGSTAR	11
4.7. HINGSTAR AVELSVÄRDERADE I AV ASVH SERVICE AB ERKÄND STAMBOKSORGANISATION	11
4.7.1. HINGST SOM IMPORTERATS FRÅN UTLANDET	11
4.7.2. SPERMAIMPORT	13
4.8. DISPENS	13
5. AVKOMMEPRÖVNING	13
5.1. AVELSVÄRDEKLASSER (EFTER AVN:S KVALITETSGRADERING)	13
5.2. UNDERLAG OCH METODER FÖR AVKOMMEPRÖVNING	15
5.3. IMPORTERAD HINGST ELLER SPERMA	16
6. FRUKTSAMHETSKONTROLL	16
7. ANVÄNDNINGSTILLSTÅND	16
8. BESVÄR ÖVER UTFÖRD AVELSVÄRDERING	16
9. REFERENSER	17
10. BILAGOR	18
1. AV ASVH SERVICE AB ERKÄNDA STAMBÖCKER/STAMBOKSORGANISATIONER	18
2. TILLÄMPNINGSFÖRESKRIFT TILL ASVH:S HINGSTREGLEMENTE 2009	19
3. DEFEKTLISTA - RASVISA KRAV	22

BESTÄMMELSER FÖR AVELSVÄRDERING AV HINGSTAR FÖR SVENSK VARMBLODSAVEL FRÅN 2009.09.10

1. ALLMÄNT

I enlighet med SJVFS 2009:44 är ASVH Service AB en av Statens Jordbruksverk (SJV) godkänd avelsorganisation samt godkänd register- och stamboksförande organisation för hästar berättigade till införande i stambok för svenskt varmblod i Sverige. ASVH Service AB är helägt av Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen, som sedan dess bildande 1928 ansvarar för ”Rasstambok för Ädla Hästar i Sverige”, sedermera ”Riksstambok för Svenska Varmblodiga Hästen”. Internationellt utgör ASVH Service AB moderstamboksorganisation för svenskt varmblod.

ASVH Service AB verkar i enlighet med av SJV antagna Plan- och Riktlinjer för sin verksamhet. ASVH Service AB äger rätt att avelsvärdera hingstar och ston för Riksstamboken för Svenska Varmblodiga Hästen, varvid avelsvärderade hästar graderas med hänsyn till sin kvalitet. Deltagandet i av ASVH Service AB anordnad avelsvärderande aktivitet är frivilligt, men utgör grund för ovan nämnda gradering.

ASVH Service AB har godkänt ett antal stamboksorganisationers stamböcker för korsningsavel, se Bilaga 1. Dessa kommer härnäst att benämnas *erkända stamböcker* eller *stamboksorganisationer*. Hingstar som avelsvärderats i utlandet av erkänd stamboksorganisation, på motsvarande sätt som vid ASVH Service AB:s avelsvärdering för hingstar, kvalitetsgraderas av ASVH Service AB med hänsyn till erhållna resultat i utlandet. För att vara berättigad till *betäckningslicens* (se kapitel 7) för svensk varmblodsavel skall hingst vara avelsvärderad och vid kvalitetsgradering uppnå bestämda minimikrav. För hingstar som är kvalitetsgraderade men ej uppfyller minimikraven för betäckningslicens är det möjligt att i stället lösa *betäckningsbevis* (se kapitel 7), men registrerad avkomma har begränsad möjlighet till deltagande i av ASVH Service AB, ASVH och dess medlemsorganisationer anordnade aktiviteter. Hingst som ej avelsvärderats och kvalitetsgraderats kan ej ge i Grundstambok för svenskt varmblod registreringsbar avkomma.

Avelsvärdering för Svenskt Varmblods räkning utförs av en av ASVH Service AB utsedd Avelsvärderingsnämnd (AVN) som består av personer med samlad kompetens i fråga om ridsport, veterinärmedicin, genetik och avel/uppfödning.

För att ge ASVH Service AB råd i bl.a. avelsvärderingsfrågor har ASVH Service AB inrättat ett avelsråd (AR) med genetisk och veterinärmedicinsk expertis samt sakkunniga inom ridsport, hingst- och unghästfrågor.

2. AVELSVÄRDERINGENS GRUNDER

ASVH Service AB:s avelsvärdering grundas på *härstamningskontroll*, *individprövning* samt i förekommande fall *avkommeprövning*.

Individprövning sker genom en sammanvägd bedömning av individens härstamning, prestationer, exteriör, hållbarhet och hälsa. *Avkommeprövning* skall ske när ett fastställt antal avkommor uppnått bedömningsbar ålder.

Avelsvärdering som efter kvalitetsgradering berättigar till *användning av hingst (användningstillstånd)* i svensk varmlödsavel skall anses ha skett när individprövning är avslutad, eller om hingsten är avkommeprövad, när sådan prövning har skett.

Information för avelsvärdering erhålls genom resultat från inhemska och utländska bruksprov av hingstar, unghästbedömningar, officiell tävlingsstatistik, sjukdomsdata från kliniker samt från särskilt genomförda undersökningar, t.ex. rörande genetiskt betingade defekter.

Inom landet svarar ASVH Service AB eller dess medlemsföreningar inklusive Swede Horse AB för härstamningskontroll, bruksprov, föl- och unghästbedömningar samt avelschampionat för unga hästar. För tillgodoräknande av utländska resultat skall dessa vara officiellt erkända av respektive erkänd stamboksorganisation. Inga särbestämmelser föreligger för hingstar som används genom semin annat än vad som föreskrivs av SJV om seminverksamhet med hästdjur (SJVFS 1999:113).

Ägare till eller representant för hingst för vilken användningstillstånd lösts för svensk varmlödsavel är skyldig att till ASVH Service AB enligt förutbestämd tidtabell *rapportera alla ston som betäckts* och *resultatet av betäckningarna året efter* som grund för fruktsamhetskontroll och registrering av avkommor. Utan denna information kan ej eventuella avkommor till aktuell hingst registreras i vare sig Grundstambok eller till stamboken hörande registeravdelning.

3. VISNINGSBERÄTTIGADE HINGSTAR

3.1. Alternativa visningsmöjligheter

Hingst kan bli föremål för avelsvärdering, under förutsättning att den uppfyller nedanstående härstamningskrav, samt

- att den genomgår en *individprövning* med särskilt *bruksprov* då hingsten är 3-5 år, eller för 6-årig och äldre hingst att den har uppnått bedömningsbar prestationsnivå i *officiell tävling* för respektive åldersgrupp, eller
- ifråga om äldre hingst att den genomgår en *avkommeprövning* mot bakgrund av officiella avkommeresultat (avelsindex) baserade på ett tillfredsställande antal avkommor (minimum 15), eller
- ifråga om spermaimport från i utlandet stationerad hingst att en teoretisk kvalitetsgradering sker med utgångspunkt från i utlandet erhållna avelsvärderingsresultat.

3.2. Härstamningskrav

Hingst tre år eller äldre skall vara införd i ASVH Service AB:s grundstambok avdelning I eller i motsvarande av ASVH Service AB erkänd utländsk stambok (bilaga 1). För införande i stamboken som kvalitetsgraderad hingst berättigad till betäckningslicens skall hingstens härstamning vara styrkt genom DNA-test. Både modern och fadern skall vara stambokförda och införda i ASVH Service AB:s grundstambok avdelning I, eller motsvarande i en av ASVH Service AB erkänd stambok (bilaga 1). Moderns fader, morfar och mormorsfar skall vara införda i riksstambok avd I eller motsvarande.

I de fall en hingst ej uppfyller ovanstående krav på fyra kvalificerade härstamningsled, men har synnerligen intressant härstamning och goda prestationer och/eller synnerligen framstående avkommor, äger AVN rätt att berättiga hingsten betäckningslicens för svensk varmblodsavel, varvid avkommorna införs i grundstambok avdelning III. Sådan avkomma (hingst) har automatiskt dispens i fråga om bristen i faderns härstamning för att vara visningsberättigad för avelsvärdering. Alla avkommor registrerade i grundstambok avdelning III har automatiskt dispens i fråga om bristen i faderns härstamning och är visningsberättigade.

4. INDIVIDPRÖVNING

Hingst kan påbörja individprovning vid lägst 3 års ålder, såvida han uppfyller ovanstående krav och därmed är visningsberättigad. Hingst kan individprovvas en gång per år.

Individprovningen sker i olika steg:

Steg 1. Exteriörbedömning och hälsotillstånd (påbörjad individprovning).

Steg 2a. Prestationsbedömning med bruksprov för 3-åring (andra delen av en pågående individprovning). Godkänt resultat berättigar hingsten till avelsvärdeklass B och temporärt ett års användningstillstånd (betäckningslicens), men innebär inte att individprovningen är avslutad.

Steg 2b. Prestationsbedömning med bruksprov för 4-5-åringar. Godkänt resultat berättigar hingsten till avelsvärdeklass AB och ett tidsbegränsat användningstillstånd (6 år) förutsatt att fruktsamheten är tillfredsställande och att inga djurskydds-/smittskyddsrestriktioner föreligger.

Steg 3. Prestationsbedömning baserad på tävlingsresultat. Denna utgör underlag för avslutning av individprovningen. Den är obligatorisk för hingstar 6 år och äldre, som ej vid 4 eller 5 års ålder genomfört bruksprov med godkänt resultat och fått tidsbegränsat användningstillstånd. Kvalitetsgraderingen gäller 6 år och tilldelad avelsvärdeklass ger användningstillstånd motsvarande tid under samma förutsättningar som enligt steg 2b.

För fullblodshingstar med löpmeriter anpassar AVN individprovningen efter respektive hingsts ålder, meriter och utbildningsståndpunkt.

4.1. Avelsvärdeklasser (efter AVN:s kvalitetsgradering)

Genom individprovning kan hingst erhålla följande avelsvärdeklasser:

B som innebär att hingsten har ett avelsvärde med ett års giltighet baserat på ett godkänt resultat vid en med bruksprov påbörjad men ännu ej avslutad individprovning.

AB som innebär att hingsten avslutat sin individprovning med antingen ett godkänt bruksprovsresultat eller med anledning av sina goda tävlingsmeriter. AB har 6 års giltighetstid, varefter förnyad avelsvärdering äger rum.

EJ som innebär att hingsten avslutat sin individprovning i Sverige eller i utlandet men **ej** nått ett resultat som berättigar till AB enligt ASVH Service AB:s kvalitetsgradering exteriört, veterinärt (se bilaga 3) eller prestationsmässigt vare sig i bruksprov eller efter tävlingsmeritering. Sådan hingst är tillåten att användas i svensk varmblodsavel och ge registreringsbar avkomma i Stambokens bilaga avdelning I, under förutsättning att betäckningsbevis löses för hingsten och att avkommans moder uppfyller härstammningskraven. Sådan avkomma har begränsad möjlighet till deltagande i av ASVH Service AB, ASVH eller dess medlemsorganisationer anordnade aktiviteter.

Kass tilldelas hingst som ej uppfyller kraven enligt SJV:s och Djurskyddsmyndighetens föreskrifter om djurskyddskrav vid avelsarbete DFS 2004:22 samt SJVFS 2008:26, genom att hingsten har defekt eller är bärare av anlag för defekt med ärftlig bakgrund, har exteriör svaghet som kan vara av djurskyddsmässig betydelse eller som av smittskyddsskäl ej kan tillåtas för avel. Sådan hingst får ej användas i svensk avel och kan efter fastställd avelsvärdeklass **Kass** ej ge registreringsbar avkomma. I vissa fall kan misstänkt hingst avkommeprövas eller DNA-testas för att bevisa frihet från genetiskt betingad defekt.

INT (interimistiskt berättigad till betäckningslicens) kan tilldelas hingst som importerats efter ordinarie avelsvärderingstillfälle om den skulle vara berättigad till avelsvärdeklass **B** eller **AB**. Denna avelsvärdeklass har giltighet fram till nästa officiella avelsvärderingstillfälle.

I samband med att hingst tilldelas **B**, **AB**, **EJ** eller **INT** ska en skriftlig beskrivning av hingstens exteriör- och prestationsegenskaper göras av AVN och införas i avelsvärderingsbeviset. För hingstar som genomfört bruksprov arrangerat av erkänd stamboksorganisation gäller att den senaste exteriöra beskrivningen från hingstens bruksprov eller avelsvärdering ska tillställas ASVH. Om hingsten ej besiktigats exteriört tidigare ska en skriftlig beskrivning av hingstens exteriör göras av ASVH:s avelsvärderingsnämnd på motsvarande sätt som för hingstar som genomför ASVH:s bruksprov. För sådan besiktning i utlandet ska spermaimportör/ägare kontakta ASVH. Besiktningen genomförs på spermaimportörens/ägarens bekostnad.

Om hingst tilldelas **EJ** eller **Kass** ska en skriftlig motivering härtill ges av AVN.

Hingst som erhåller avelsvärdeklass **B**, **AB** eller **INT** stambokförs av ASVH Service AB i Riksstambok, avdelningen för hingstar berättigade till betäckningslicens. AVN ger för dessa hingstar enligt sin bedömning en skriftlig anvisning om lämpligaste användning av respektive hingst. Hingst som ej påbörjat individprovning inom landet eller i av ASVH Service AB erkänd

stamboksorganisation i utlandet kan ej avelsvärderas och kan följaktligen ej ge avkomma som är registreringsbar i ASVH Service AB:s Grundstambok.

4.2. Bedömning av hälsotillstånd

Hingst skall uppfylla kraven enligt Djurskyddsmyndighetens och SJV:s föreskrifter om djurskyddskrav vid avelsarbete, DFS 2004:22 samt SJVFS 2008:26, vara veterinärt godkänd enligt rasvisa krav (bilaga 3) och vara röntgad utan anmärkning avseende osteochondros i has- och knäleder (bak). Röntgenbilderna får vara tagna tidigast den 1/7 det år hästen fyller 2 år. Hingsten skall id-kontrolleras och vara chipmärkt vid röntgentillfället. Samtliga röntgenbilder ska vara märkta med hingstens registreringsnummer. Röntgenbilder, alternativt röntgenutlåtande, skickas av berörd klinik till ASVH Service AB för vidarebefordran till AVN:s veterinära ledamot, eller direkt till denne. I händelse av tveksamhet vid tolkning av röntgenbilder eller vid oklarhet eller tvist rörande tolkning av röntgenresultat och dess betydelse för avelsvärderingen avgörs frågan, efter utlåtande av opartisk radiologisk expertis. Endast hingst med godkänt hälsotillstånd är berättigad till genomförande av steg 2 i individprovningen. Hingst som ej godkänts för hälsotillstånd enligt Djurskyddsmyndighetens och SJV:s föreskrifter om djurskyddskrav vid avelsarbete (DFS 2004:22 samt SJVFS 2008:26), eller ej kan bevisas fri från genetiskt betingad defekt tilldelas avelsvärdeklass **Kass**.

4.3. Exteriörbedömning

Hingst skall mätas avseende mankhöjd och skenbensomfång.

Hingst bedöms exteriört enligt 5 bedömningspunkter:

- typ
- huvud, hals och bål
- extremiteter och rörelsernas korrekthet
- rörelsemekanik i skritt
- rörelsemekanik i trav

10-gradig skala tillämpas och hingst skall erhålla lägst 23 poäng sammanlagt för de tre första delmomenten, varvid ingen av dessa delpoäng får vara under 7, för att ett godkänt bruksprovresultat via steg 2a och 2b ska kunna uppnås. Användning av halva poäng är tillåtet.

4.4. Bruksprov för 3-åriga hingstar

Ingående obligatoriska moment är löshoppning, gångarter under egen ryttare och härstamningsvärdering. Vid bedömning av löshoppning och gångarter tillämpas 10-gradig skala och användning av halva poäng är tillåtet. Efter avslutad bedömning beräknas ett dressyr- och ett hoppindex för varje hingst. Godkänt resultat i minst en gren berättigar hingsten till avelsvärdeklass B och temporärt till ett års användningstillstånd (betäckningslicens). Oavsett resultat är individprovningen ej avslutad.

Bedömningar	Maxpoäng	Dressyr (min)	Hoppning (min)
Exteriör (E3)	50	23*/40	23*/38
Löshoppning (LH3)	10	5	8,5
Gångarter, egen ryttare (G3)	10	8,0**	5 ***
Härstamning och lämplighet för avel (H)	2	1	1

* Se kap. 4.3

** Min. 7 i varje enskilt moment i G3 nedan.

*** Min. 5 i varje enskilt moment i G3 nedan.

Exteriör (E3) = typ + huvud, hals, bål + extremiteter + skritt + trav

Löshoppningsbetyg (LH3) = teknik och förmåga (**LTF**) + temperament och utvecklingsbarhet (**LTA**) : 2

Gångartsbetyg under ryttare (G3) = (skritt + trav + galopp + temperament och utvecklingsbarhet): 4

Härstamning och lämplighet för avel (Hd eller Hh för dressyr respektive hoppning)

= 1 poäng för härstamningens dokumenterade värde för respektive gren och 1 poäng för hingstens lämplighet i aveln beroende på särskilt värdefulla egenskaper för respektive gren, eller för att härstamningen bidrar till en önskvärd breddning av avelsbasen. Max 2 poäng.

Dressyrindex(3) = (E3 - 40):2 + G3 + Hd Min. för godkänt: 10 poäng

Hoppindex(3) = LH 3 + (G3g* - 7):2 + Hh Min. för godkänt: 10 poäng

*G3g = galoppbetyget i gångartsbedömningen

Löshoppning

Hingstar 3 år:

Max höjd
1.30 m

Max längd
Oxer 1.20 m

4.5. Bruksprov för 4-5-åriga hingstar

Steg 1 genomförs på samma sätt som för 3-åringar och med samma krav som i 4.3 för möjlighet till godkänt resultat.

Steg 2b genomförs, varefter individprovningen avslutas för hingstar med godkänt resultat, vilka erhåller **AB**-bokstav. För övriga fortsätter individprovningen med steg 3. Hingst som ej uppnått godkänt resultat som 4-åring kan provas på nytt i bruksprov som 5-åring.

Fyraåriga hingstar genomför i fas I av provet ett hoppöv och ett gångartsprov under egen ryttare. Hoppövningen kan antingen bestå av ett löshoppningsprov eller ett uppsatt hoppöv. Hingst som

skall visas i hoppning i fas II måste hoppas uppsuttet i fas I. För hingst som skall visas i dressyr i fas II kan antingen löshoppning eller uppsutten hoppning väljas i fas I.

I fas II kan hingsten antingen bedömas vidare för gångarter eller för hoppning eller för båda disciplinerna. "Gångartshingstar" genomför ett gångartsprov i avdelning under egen ryttare samt ridbarhetstestas av testryttare med avseende på hingstens ridbarhet och talang för dressyr. "Hoppingstar" genomför uppsuttet hoppprov under egen ryttare samt av testryttare för bedömning av hingstens ridbarhet och talang som hopphäst. Varje testryttare ger därmed två betyg, där det slutgiltiga testryttarbetyget utgör ett medelvärde av dessa. Testryttarna genomför sitt uppdrag i dialog med markdomarna. För hingst som bedöms för båda disciplinerna ersätts avdelningsridningen med en slutjustering av gångartsbetygen under ridbarhetstestet i gångarter.

Femåriga hingstar genomför samma moment som 4-åringarna med undantag av att det eventuella löshoppningsprovet i fas I ersätts med ett uppsuttet hoppprov under egen ryttare.

De slutliga betygen sätts provets sista dag. Vid bedömningen tillämpas 10-gradig skala och användning av halva poäng är tillåtet.

Med ledning av resultaten från dessa prov beräknas dels ett *dressyrindex*, dels ett *hoppindex*, vilka ligger till grund för kvalitetsgradering av hingsten.

Bedömningar 4-åringar	Maxpoäng	Dressyr (min)	Hoppning (min)
Exteriör E (4)	50	23*/38	23*
Löshoppning LH(4) = (LTF + LTA):2	10	5 (3 resp 1)	-
Uppsutten hoppning UH (4)=(2 x HTF + HTA + RH):4	10	5 (3 resp 1)	8**
Gångarter G (4)***	10	8 (8,5 resp 9)**	5*****
Härstamning och lämplighet för avel Hd och Hh	2	1	1

Exteriör (E4) = typ + huvud, hals, bål + extremiteter + skritt + trav

Löshoppningsbetyg LH(4) = (teknik och förmåga (LTF) + temperament och utvecklingsbarhet (LTA)) : 2

Hoppning under ryttare **UH(4)** betygsätts med 1-10 poäng där betyg ges för teknik och förmåga (HTF) och för temperament och utvecklingsbarhet (HTA).

RH = (Ridbarhet + talang under testryttare) : 2

G (4) = (skritt + trav + galopp under egen ryttare + ridbarhet med testryttare): 4

Härstamning och lämplighet för avel (Hd eller Hh för dressyr respektive hoppning).

Dressyrindex(4) = (E-38):2 + G x 2 + Hd Min. för godkänt resultat: 18 poäng

Hoppindex(4) = (UH)x 2 +Hh Min. för godkänt resultat: 18 poäng

Bedömningar 5-åringar	Maxpoäng	Dressyr (min)	Hoppning (min)
Exteriör E(5)	50	23*/38	23*
Uppsutten hoppning UH(5) = (2 x HTF + HTA + RH):4	10	5 (3 resp 1)	8**
Gångarter G (5)***	10	8 (8,5 resp 9)**	5*****
Härstamning och lämplighet för avel (Hd resp Hh)	2	1	1

Exteriör (E5) = typ + huvud, hals, bål + extremiteter + skritt + trav

Hoppning under ryttare **UH(5)** betygsätts med 1-10 poäng där betyg ges för teknik och förmåga (**HTF**) och för temperament och utvecklingsbarhet (**HTA**).

RH = (Ridbarhet + talang under testryttare) : 2

G (5) = (skritt + trav + galopp under egen ryttare + ridbarhet med testryttare): 4

Härstamning och lämplighet för avel (Hd eller Hh för dressyr respektive hoppning).

Dressyrindex(5) = (E-38):2 + G x 2 + Hd Min. för godkänt resultat: 18 poäng

Hoppindex(5) = (UH)x2 +Hh Min. för godkänt resultat: 18 poäng

För båda åldersgrupperna (4-5åringar) gäller:

* Se kap. 4.3.

* * Inget delbetyg under 7.

*** ”Specialbegåvningar” med lägst 8,5 resp. 9 poäng i medeltal för gångarter behöver nå minst 3 respektive 1 poäng i löshoppning alternativt uppsutten hoppning.

***** Inget delbetyg under 5.

Löshoppning

Hingstar 4 år:	<i>Max höjd</i>	<i>Max längd</i>
	1,30 m	1,20 m

Hoppning under ryttare

Hingstar 4 år: Bana med väl infångade hinder varav minst ett hinder skall vara dubbelhinder. Vattenmatta kan ingå.

Hingstar 5 år: Bana varav minst ett hinder skall vara dubbelhinder. Vattenmatta ingår.

Hinderhöjder och hinderlängder:

	<i>Max höjd</i>	<i>Max längd</i>
4-åriga hingstar	1.10 m	trippelbarr 1.50; övriga hinder 1.30
5-åriga hingstar	1.25 m	trippelbarr 1.60; övriga hinder 1.40

Hindren skall hoppas i en följd efter domarens anvisningar. Domaren kan även testa hingst över ytterligare hinder. Hoppning kan ske över större hinder efter ryttarens medgivande. Den första uppsuttna hoppningen (fas I) sker över en enklare bana än den andra hoppningen.

4.6. 6-åringar och äldre hingstar

Steg 1 som ovan. Dock lägst 37 poäng exteriört för hopphingstar respektive 38 poäng för dressyrhingstar. Hingstar äldre än 10 år poängsätts ej för sin exteriör men bedöms och beskrivs efter samma normer som övriga hingstar inom resp. disciplin.

Genom tävlingsmeritering via **steg 3** avslutas individprövningen för hingst som tidigare vid lägst 4 års ålder ej genomfört godkänt bruksprov. Hingst skall i anslutning till bruksprov visas och bedömas i den eller de discipliner och moment som avelsvärderingsnämnden bestämmer. Efter visning erhåller hingsten avelsvärdeklass **AB** eller **EJ**. En hingst som tilldelas avelsvärdeklass **EJ** kan endast prövas på nytt då nya resultat som uppnått gränsen för bedömningsbarhet föreligger.

För hoppning gäller följande **minimikrav** på officiella tävlingsresultat för att hingst skall vara **bedömningsbar**:

- 6 år:** genomfört final vid särskilt angivna årgångstävlingar för 5-åringar
- 7 år:** genomfört final vid särskilt angivna årgångstävlingar för 6-åringar
- 8 år:** fem placeringar i 1,40 m eller högre nationell klass som 7-åring
- 9 år:** fem placeringar i 1,45 m eller högre nationell klass som 8-åring
- 10 år:** tre placeringar i 1,50 m eller högre internationell klass som 8-9-åring
- 11 år och äldre:** tre placeringar i 1,60 m i internationell klass

För dressyr gäller följande **minimikrav** på officiella tävlingsresultat *minst två* gånger (utom årgångstävlingar) för att hingst skall vara **bedömningsbar**:

- 6 år:** genomfört final vid särskilt angivna årgångstävlingar för 5-åringar
- 7 år:** genomfört final vid särskilt angivna årgångstävlingar för 6-åringar
- 8 år:** minst 70% i St Georg eller Msv A1 som 7-åring
- 9 år:** minst 70% i Intermediaire I som 8-åring
- 10 år** minst 67 % i Intermediaire II eller Svår B1 som 9-åring
- 11 år och äldre:** minst 67 % i Grand Prix

4.7. Hingstar avelsvärderade i av ASVH Service AB erkänd stamboksorganisation

4.7.1. Hingst som importerats från utlandet

Såvida hingsten är visningsberättigad enligt bestämmelserna i kapitel 3 gäller samma krav på bedömningar, bedömningsbarhet och avelsvärdeklasser som för svensk hingst i samma åldersgrupp. Dispens kan ges för genomförande av ASVH:s bruksprov för 4-5-årig hingst om den uppfyller något av följande kriterier:

Tyskland

3-åriga hingstar som prövats i Tyskland kan endast kvalitetsgraderas utifrån sitt resultat från tyskt 30-dagars test. De ska då ha tillhört de 10 % främsta, alternativt ha uppnått en genomsnittlig poäng på 8,5, där ingen delpoäng får understiga 7, i endera disciplinen. Resultaten

från tyskt 30-dagarsprov, som ej är ett slutgiltigt prov, har ett års giltighet medan alla slutgiltiga bruksprovsresultat kan tillgodoräknas i sex år efter genomfört prov.

För 4-5-åriga hingstar gäller att de vid av erkänd stambok accepterat 70-dagarsprov har hört till de 10 % främsta för aktuell årgång, såvida provet är av minst samma omfattning som det svenska, i någon av grenarna dressyr eller hoppning. Vidare ska hingsten ha uppnått en genomsnittlig poäng på minst 8,0, där ingen delpoäng får understiga 7 i den disciplin där den tillhör de 10 % bästa.

Alternativt kan resultatet från tyskt 30-dagarstest kompletteras med tävlingsresultat som bedöms från fall till fall beroende på hingstens ålder.

Holland

Hingsten skall vara godkänd av KWPN (varmblodig ridhästingst). Vid KWPN:s 70-dagarsprov ska den tillhöra de 10 % bästa i sin årgång och disciplin samt ha uppnått en genomsnittlig poäng på minst 8,0, där ingen delpoäng får understiga 7 i den disciplin den godkänts.

Danmark

Hingsten skall vara godkänd av Dansk Varmblod. Den ska tillhöra de 20 % bästa i sin årgång och disciplin vid Dansk Varmblods 35-dagarstest samt ha uppnått en totalpoäng på minst 800 och ingen delpoäng får understiga 7 i den disciplin den godkänts. För 3-åriga hingstar berättigar detta resultat till ett ettårigt betäckningstillstånd, som behöver kompletteras med ytterligare meriter i bruksprov eller tävling för fortsatt godkännande.

Frankrike

Hingsten ska vara godkänd av Selle Français och tillhöra de 10 % bästa hingstarna i hoppning i sin årgång.

Belgien

Hingsten ska vara godkänd av BWP och tillhöra de 10 % bästa hingstarna i sin årgång i hoppning.

Övriga av ASVH erkända förbund:

Motsvarande krav gäller. AVN tar ställning till hingstens meriter i varje enskilt fall.

Hingstar som ej uppnår ovan nämnda kvalitetsnivåer i av erkända stamböcker arrangerade bruksprov kan ges möjlighet att provas för godkänt resultat i ASVH:s bruksprov. I annat fall tilldelas de avelsvärdeklass **EJ**.

Det åligger hingstimportör/ägare att uppvisa officiell dokumentation på utländsk avelsvärdering i samband med anmälan av hingsten för svensk kvalitetsgradering. Om importen sker efter, eller i alltför nära anslutning till, att årets officiella visning av hingstar för avelsvärdering i Svenskt Varmblod ägt rum för att en prövning ska kunna ske, kan hingsten provas för *interimistiskt berättigande till betäckningslicens (INT)* i avvaktan på nästa officiella avelsvärderingstillfälle.

Avelsvärderingsnämnden kan mot särskild avgift ge bindande förhandsbesked om bedömningen av aktuell hingst genom besiktning i utlandet före ev. import (frivilligt för importören).

Vid både intermistisk besiktning och besiktning för bindande förhandsbesked gäller att minst tre av AVN:s ledamöter, varav en veterinär, en exteriördomare samt en domare för hästens specialdisciplin skall närvara vid besiktning och beslut.

4.7.2. Spermaimport

Hingst som är visningsberättigad enligt kapitel 3 och som är godkänd för avel i någon av ASVH Service AB erkända stamböcker (bilaga 1) kan kvalitetsgraderas för spermaimport under förutsättning att den uppfyller samma prestationskrav som anges i kap. 4.6 eller 4.7.1. Information om hingstens sundhetstillstånd, inklusive röntgenstatus, intygas på särskild blankett av officiell veterinär. Fertilitetsuppgifter från tidigare år med samma betäckningsmetod som ansökan avser bör åtfölja ansökan om svensk avelsvärdering.

Det åligger spermaimportör/ägare att uppvisa officiell dokumentation på avelsvärderingsresultat, inkl. exteriörutlåtande och sundhetsintyg, i samband med anmälan av hingsten för ASVH:s kvalitetsgradering.

Hingst som uppfyller kraven kan ges avelsvärdeklass **B**, **AB** eller **INT**. Tilldelad avelsvärdeklass gäller 6 år efter avslutad individprovning i utlandet. Därefter gäller motsvarande tävlingsmeritering/avkommeprovning som för hingstar individprovade i Sverige.

Avkommor till hingst som inte uppfyller kraven enligt ovan, med eller utan besiktning, betraktas som avkommor till hingst med kvalitetsklass **EJ** vid registrering av eventuella avkommor.

4.8. Dispens

Hingst som av avelsvärderingsnämnden bedöms särskilt värdefull att pröva i aveln kan av nämnden ges dispens från ovanstående krav för tilldelning av värdebokstav **B** eller **INT** och ges ett tidsbegränsat användningstillstånd.

5. AVKOMMEPRÖVNING

Avkommeprovning skall ske tidigast vid 9 års ålder och påbörjas 6 år efter det att hingsten på grundval av sin individprovning berättigats till betäckningslicens för Svensk Varmblodsavel som 4-åring eller senare. Om hingst då inte har tillräckligt antal avkommor för att en säker värdering av hingstens förärvning ska kunna göras gäller särskilda bestämmelser (se nedan). Som riktmärke för olika avelsvärdeklasser gäller de BLUP-index nivåer som anges i 5.1.

5.1. Avelsvärdeklasser (efter AVN:s kvalitetsgradering)

Hingstar delas in i olika avelsvärdeklasser med ledning av genomförd avkommeprovning eller brist på möjlighet att genomföra sådan. Resultat från värdering, som huvudsakligen baseras på

avkommor ges officiell status så snart 15 avkommor ingår i underlaget. För att en tillförlitlig avkommeprövning ska anses kunna ske bör minst 25 avkommor ingå. Följande avelsvärdeklasser tillämpas:

Elit Hingst som uppfyller krav på *mycket god förärvning*. Med detta menas att hingsten har förmåga att avsevärt föra aveln framåt i åtminstone en disciplin i ett internationellt perspektiv. Produktion av hästar i Svår klass är en förutsättning. Elit kan tilldelas postumt. För värdebokstav ELIT skall hingsten ha minst 30 tävlande avkommor. De äldsta ska vara minst 7 år. **Riktmärke för BLUP-index: lägst 130 i Hoppindex eller lägst 125 i Dressyrindex**

A Hingst som uppfyller krav på *god förärvning*. Med detta menas att hingsten har förmåga att föra aveln framåt på åtminstone nationell nivå i en disciplin, men utan allvarliga svagheter i övrigt. Avkommornas tävlingsstatistik ska, då sådan finns, tillmätas väsentlig betydelse för hingst som är 15 år och äldre. Det räcker med att avkommorna har resultat från enbart 3-årstest och kvalitetsbedömning. Riktmärke för **BLUP-index: lägst 130 i Hoppindex eller lägst 125 i Dressyrindex**. Minst 25 testade unghästar, varav minst 10 från kvalitetsbedömning, som grund för höjning till A.

AB kan fortsatt ges för hingst som ännu ej har tillräckligt antal avkommor för en tillförlitlig avkommeprövning, förutsatt att hingsten antingen har en lovande men ännu osäker bedömning, eller att den meriterat sig tävlingsmässigt med minimikrav på prestationer för någon åldersgrupp i enlighet med kap. 4.6 (**steg 3**). **Förlängt AB** tilldelas de hingstar som ännu inte har tillräcklig avkommeinformation för en höjd avelsvärdeklass, men där resultaten ser lovande ut med ett riktmärke för **BLUP-index lägst 110 i hoppning eller dressyr, eller** de hingstar som meriterat sig själva i tävling och med anledning av detta inte har tillräcklig mängd avkommeinformation.

V (väntehingst) ges för hingst med *osäker* och/eller *till synes medelmåttig förärvning* och som ej kan erhålla fortsatt AB genom tävlingsmeriter. Samma gäller för hingst som utreds p.g.a. nedsatt fruktsamhet eller misstänkt defektnedärvning. Med *osäker* och/eller *medelmåttig* förärvning menas att hingsten ej uppfyller kraven på index för förlängt AB, A eller Elit enligt ovan, att indexen eller tävlingsstatistiken är baserade på mindre än 25 avkommor, eller om tävlingsstatistiken inte tydligt avviker positivt från aktuell åldersgrupps medeltal. V-hingst är berättigad till betäckningslicens.

C tilldelas hingst som har visat en *mindre god förärvning*. Med detta menas att hingsten inte har förmåga att föra aveln framåt i någon sportdisciplin. Ett fåtal avkommors goda resultat kan ej uppväga ett genomsnittligt svagt resultat. C tilldelas hingst när det visat sig att hingsten har en svag eller måttlig förärvning styrkt genom att inget av huvudindexen för dressyr eller hoppning, då dessa även baseras på avkommornas tävlingsresultat, berättigar till förlängt AB eller höjd avelsvärdeklass. Antalet avkommor kan vara lägre än 25 då ett litet antal visade/tävlande avkommor i sig kan vara ett uttryck för svag förärvning. C kan även tilldelas hingst som har visat *svag fruktsamhet*. C-hingst är ej berättigad till betäckningslicens och motsvarar EJ-hingst med hänsyn till ev. avkommas registreringsbarhet.

INT kan tilldelas hingst som importerats efter ordinarie avelsvärderingstillfälle och om den uppfyller minimikraven på **AB** eller **A** enligt ovan. Denna avelsvärdeklass har giltighet fram till

nästa officiella avelsvärderingstillfälle och hingsten är berättigad till betäckningslicens för motsvarande period.

Kass tilldelas hingst som efter utredning konstaterats nedärva defekt eller exteriör svaghet som är av djurskyddsmässig betydelse, eller har allvarligt nedsatt fruktsamhet (se regelverk som åberopas i kap.4.1.). Sådan hingst får ej användas för vidare avel.

För fullblodshingst, som av olika skäl av AVN bedöms lämplig för fortsatt varmbloodsavel, kan avsteg göras från ovan nämnda krav utom ifråga om vad som gäller för **Kass**.

Hingst som erhåller Elit, A, AB eller INT stambokförs av ASVH Service AB om så ej skett tidigare i Riksstambok, avdelningen för hingstar berättigade till betäckningslicens.

5.2. Underlag och metoder för avkommeprövning

Avkommeprövningen baseras i huvudsak på BLUP-index från 3-årstest, kvalitetsbedömning och tävlingsstatistik i enlighet med metoder presenterade av Gerber m.fl. (1997), Arnason m.fl. (1998) och Viklund m.fl. 2005 och i enlighet med rekommendationer givna av Interstallion (2005). Som preliminärt underlag gäller resultat från 3- årstester och kvalitetsbedömningar. Så långt möjligt bör BLUP-indexen baseras på information från alla dessa prövningsformer (3-årstest, kvalitetsbedömning och tävlingsstatistik). Index ska anges för exteriöra egenskaper liksom för gångarter/dressyregenskaper och hoppegenskaper. Om möjligt bör avkommeprövningen även omfatta hälsotillstånd via kvalitetsbedömningar, unghästtester och klinikuppgifter från djursjukhus. Exporterade avkommors resultat i utlandet bör i möjligaste mån beaktas liksom söners resultat i bruksprov.

Hänsyn tas till såväl antal bedömda och tävlande avkommor som vilken nivå de tävlats på. Minimum 25 kvalitetsbedömda/unghästtestade eller tävlande avkommor ska ligga till grund för höjning av avelsvärdeklass, medan ett lägre antal kan gälla för sänkning, då ett lågt antal visade/tävlande avkommor kan vara ett uttryck för svag förärvning. Inför ev. sänkning av avelsvärdeklass beaktas även betydelsefulla resultat i övrigt som hingstägaren/hållaren kan redovisa.

För hingst med otillräckligt antal (mindre än 25 st) kvalitetsbedömda/unghästtestade eller tävlande avkommor gäller att den via egna tävlingsmeriter kan få förlängd giltighet för sitt **AB** enligt ovan och möjlighet till fortsatt betäckningslicens med ett år i taget. Hingst som ej uppfyller ovanstående krav kan få sänkt avelsvärdeklass (V, C eller Kass) och definitivt eller temporärt indragen möjlighet till betäckningslicens (C och Kass). Avkommeprövning utförs årligen, varvid resultat för nytillkomna avkommor i olika prövningsformer beaktas. Resultatet är avgörande för ev. betäckningslicens från och med 11 års ålder eller för det sjunde året efter AB-bokstaven och de därefter följande åren. Vid den årliga avkommeprövningen kan alla kvalitetsklasser utom Elit enligt ovan bli föremål för förändring. Fortsatt betäckningslicens kan endast erhållas för Elit-, A-, AB- och V-hingstar.

5.3. Importerad hingst eller sperma

För importerad hingst och sperma gäller i princip samma regler som under kap. 4.7. vid individprovning. Då hingst har avelsindex i annat land motsvarande minst de nivåer som gäller för **A** kan hingsten inför eventuell spermaimport genomgå en avkommeprovning för kvalitetsgradering i Sverige. Vid import av hingst sker kvalitetsgradering enligt samma normer som för svenska hingstar.

6. FRUKTSAMHETSKONTROLL

Hingstägare eller företrädare för denne ska varje år, senast den 30 september, till ASVH Service AB rapportera alla under året betäckta ston samt resultatet av fjolårets betäckningar för alla hingstar som avkomma ska kunna registreras efter. ASVH Service AB skall, efter AVN:s analys av resultaten och beslut med anledning av dessa, senast den 30 november ha meddelat berörd hingstägare om någon hingst ska utredas och temporärt eller definitivt tas ur avel kommande säsong p.g.a. nedsatt fruktsamhet i enlighet med defektlistan.

7. ANVÄNDNINGSTILLSTÅND

Betäckningslicens kan lösas för hingst ett år i taget, under förutsättning att hingsten är tilldelad avelsvärdeklass **Elit, A, AB, B, V** eller **INT**. Avkommor fallna efter hingstar som betäckningslicens lösts för aktuellt år, är berättigade till registrering i Grundstambok avdelning I, II eller III, under förutsättning att de uppfyller härstamningskraven för respektive avdelning

För djupfrost sperma efter hingst berättigad till betäckningslicens, som avgått ur avel, kan betäckningslicens lösas efter AVN:s provning av hingstens kvalitet efter samma normer som för åldersmässigt jämförbara hingstar.

Betäckningsbevis kan lösas för hingst med avelsvärdebokstav **C** eller **EJ**. Avkommor efter sådana hingstar är berättigade till registrering i Stambokens bilaga avdelning I, under förutsättning att de uppfyller härstamningskraven i övrigt för respektive avdelning men sådan avkomma har begränsad möjlighet att delta i av ASVH Service AB eller av dess medlemsföreningar anordnade aktiviteter.

För både betäckningslicens och betäckningsbevis gäller att fruktsamhetsredovisning enligt kapitel 6 måste rapporteras för att hingst ska kunna få förnyat användningstillstånd.

8. BESVÄR ÖVER UTFÖRD AVELSVÄRDERING

Ägare till hingst som avelsvärderats av AVN eller som nekats avelsvärdering enligt dessa bestämmelser äger rätt att besvara sig till av ASVH Service AB:s styrelse utsedd besvärnsnämnd. Besvär kan endast avse avsteg från fastställt reglemente och ej resultat av utförd avelsvärdering.

9. REFERENSER

Árnason, Th., Philipsson, G., & Philipsson, J. 1998. Rapport om BLUP-avelsvärdering baserad på kvalitetsbedömningsresultat för fyraåriga hästar 1973-97. IHBC AB; SH och Inst. för husdjursgenetik, SLU.

Gerber, E. Árnason, Th., Philipsson, J. 1997. Procedures for genetic evaluation of conformation and performance of riding horses in Sweden. 48th Annual Meet. EAAP, Vienna, Austria, 25-28 Aug.

Report on Interstallion activities 2005. www.interstallion.com

Viklund, Å., Philipsson, J., Wikström, Å., Árnason, Th., Thorén, E., Näsholm, A., Strandberg, E. and Fredricson, I. 2005. Testing young horses for sport and for genetic evaluations of Swedish riding horses. 56th Ann. Meet. EAAP, Uppsala, Sweden, 5-8 june 2005.

10. BILAGOR

Bilaga 1

1. Av ASVH Service AB erkända stamböcker/stamboksorganisationer

Varmblod

Belgien

Belgisch Warmbloedpaard (BWP)

Danmark

Dansk Varmblod (DWB)

Frankrike

Selle Français (SF)

Holland

Koninklijk Warmbloed Paardenstamboek Nederland (KWPN) (avd. RP)

Sverige

Avelsföreningen Svenska Varmblodiga Hästen (ASVH)

Tyskland

Hannoveraner Verband

Landesverband Bayerischer Pferdezüchter (BAVAR)

Rheinisches Pferdestammbuch (RHEIN)

Pferdezuchtverband Baden-Württemberg (BAD-WÜ)

Pferdezuchtverband Brandenburg-Anhalt

Pferdezuchtverband Rheinland-Pfalz-Saar (ZWEIB)

Pferdezuchtverband Sachsen-Thüringen (SATHÜ)

Verband der Züchter des Holsteiner Pferdes (HOLST)

Verband der Züchter und Freunde des Ostpreussischen Warmblutpferdes Trakehner

Abstammung (TRAK)

Westfälisches Pferdestammbuch e.V. (WESTF)

Fullblod

General Studbook

Fullblodsarab

World Arabian Horse Organization (WAHO)

Angloarabiskt fullblod

Conference International Anglo Arab (CIAA)

För samtliga stamböcker krävs att härstamningen uppfyller kraven för Grundstambok I. Varmblodshästar intagna i andra stamböcker kan medges enskild prövning.

2. Tillämpningsföreskrift till ASVH:s Hingstreglemente 2009

Bakgrund

Det nya hingstreglementet som trädde i kraft 2002 genomgår efter utvärdering en årlig revidering. Då ett reglemente kan tolkas på olika sätt följer här de tillämpningar Avelsvärderingsnämnden för Svenska Varmblodiga hästen efter konsultation av Avelsrådet använder i sin bedömning av hingstar.

3.2. Härstamningskrav

Hingst skall, efter att ha genomfört bruksprov med godkänt resultat vara DNA-typad med fullständigt verifierad härstamning innan användningstillstånd tilldelas.

4. INDIVIDPRÖVNING

Härstamnings- och lämplighetspoäng

Poängen för lämplighet skall ses som AVNs möjlighet till en helhetsbedömning av en hingsts lämplighet och värde för aveln. För härstamningen är tillämpningen att max 0,5 poäng ges för vardera föräldraledet för resp. disciplin.

4.2. Bedömning av hälsotillstånd

Röntgenbilder, eller i särskilda fall röntgenutlåtanden, skickas till ASVH Service AB, Roslövsvägen 11, 240 32 Flyinge för vidarebefordran till avelsvärderingsnämndens veterinära ledamot, alternativt direkt till denne.

4.6. 6-åringar och äldre hingstar

AVN har stor frihet att testa hästarna på det sätt som kan anses lämpligt med hänsyn till hingstens ålder och utbildningsståndpunkt. "Bedömningsbar" får inte tolkas som liktydigt med berättigad till avelsvärdebokstav AB eller högre. Stränga krav på prestationer ska ställas då dessa hingstar ej kvalificerat sig för avel vid lägre års ålder eller kan bedömas för mer än en disciplin.

Särskilt angivna årgångstävlingar i Sverige som räknas för bedömningsbarhet är följande: Scandinavian Open i Falsterbo samt Avels- och Sportchampionatet med Breeders Trophy. I Europa räknas Bundeschampionatet i Tyskland, VM för unghästar, övriga unghästfinaler i Holland, Belgien och Frankrike samt Danmark.

4.7.1. Hingst som importerats från utlandet eller spermaimport

Avkommeprövade hingstar bör ha meriter lägst motsvarande de som gäller för avelsvärdebokstav A för att bli berättigade till betäckningslicens.

Individprövade hingstar ges dispens från bruksprov enligt kraven i reglementet med följande tolkning: De 10 % bästa vid sitt bruksprov motsvaras av *en* hingst vid 1-10 deltagande hingstar, av *två* hingstar vid 11-20 st deltagande hingstar i sin årgång. Tre hingstar - 21-30 st osv. De 20 % bästa motsvaras av *två* hingstar vid 6-10 deltagande hingstar, av *tre* hingstar vid 11-15 deltagande hingstar, av fyra hingstar vid 16-20 deltagande hingstar osv.

Dessutom tillkommer kravet på minimipoäng inom den disciplin hingsten tillhör de 10 eller 20 % bästa (procentsats beroende på selektionssystem).

- Vid bedömning av meriter från andra förbund skall enskild tillämpning av angivna prestationskrav ske med avseende på olikheter i varje lands avelsvärderingssystem. Kraven ska motsvara de som ställs på i Sverige prövade hingstar i samma åldersgrupp.
- 3-åringar kan berättigas betäckningslicens baserat på resultat i Tyskt 30-dagarstest. De blir då tilldelade ett B. För att vara berättigad till betäckningslicens skall hingst tillhöra de 10 % främsta i sin åldersgrupp, alternativt ha uppnått en minimipoäng på 8,5 i endera disciplinen. I enlighet med kraven för svenskt 3-årsprov är utländskt 30-dagarsprov, om det i aktuellt land ej är ett slutgiltigt bruksprov, endast giltigt för 3-årssäsongen om det genomförs på våren då hingsten är 3 år. Genomförs provet på hösten då hingsten är 3 år är provresultatet endast giltigt för 4-årssäsongen. Om en 4-årig hingst med resultat från 30-dagarsprov genomfört på hösten som 3-åring, deltar i ASVH:s bruksprov är det resultatet i ASVH:s bruksprov som gäller. När hingsten gjort sitt 70-dagarstest skall *endast* detta eller annat prov/tävling för officiellt slutförande av prov tas med i bedömningen av hingsten.
- Vid bedömning av nivå för berättigande till betäckningslicens vid ett slutligt tyskt bruksprov, dvs 70-dagarstest, bör samma principer som under tillämpningen i 4.7.1. ovan gälla.
- För 4-årig hingst som endast gjort ett tyskt 30-dagarstest gäller att den kan berättigas betäckningslicens endast via dispensparagraf 4.8.
- Uppfyller inte hingstens dokumenterade meriter kraven för att berättiga till *betäckningslicens* har AVN möjlighet att om importören så önskar på importörens bekostnad besiktiga hingsten och kvalitetsgradera den.
- Det s.k. ”sundhetsintyget” som krävs på importerade hingstar och spermaimporter godkänns även vid underskrift av annan veterinär än förbundets.
- En fruktsamhetskontroll bör ske genom att *fertilitetsuppgifter* bifogas ansökan på spermaimporthingst.

5. AVKOMMEPRÖVNING

Resultat från avkommeprövning ska årligen meddelas berörda hingstägare i god tid innan planering inför nästa betäckningssäsong i de fall hingst erhåller sänkt avelsvärdeklass eller förändrad möjlighet att lösa betäckningslicens för kommande säsong. En första avkommeprövning, som leder till höjd avelsvärdeklass eller fortsatt möjlighet att lösa betäckningslicens, ska kungöras före betäckningssäsongens början.

Hingst som tilldelats ett AB på sex år får, om han ej fått ett tillräckligt antal avkommor, ytterligare tre år till att verka i aveln innan ett definitivt beslut tas om höjning till ett A eller sänkning till ett C eller V.

Inför varje års sänkningar av avelsvärdeklasser bör preliminära beslut fattas senast i mitten på juli. Hingstägaren skall därefter informeras om att hingsten riskerar att sänkas i avelsvärdeklass samt beredas möjlighet att ta fram uppgifter på avkommors resultat som AVN eventuellt inte har

haft tillgängliga. I god tid före 1 november skall definitivt beslut tas samt hingstägare därefter informeras.

6. FRUKTSAMHETSKONTROLL

En fertilitetsrapport på verksamma hingstar skall tillställas AVN allra senast i december så att en eventuell infertil hingst kan utredas.

3. Defektlista - Rasvisa krav

Fynd vid veterinärbesiktning av hingstar vid avelsvärdering och hur dessa bör påverka avelsvärderingsresultatet

Beteckningar:	kass för avel	=	kasserad för all avel enligt SJVFS 2008:26
	EJ	=	se kap. 4.1 hingstreglementet
	1	=	fel av betydelse men som kan vägas upp av andra förtjänster, rapporteras
	rapp	=	meddelas i kritiken och antecknas på avelsvärderingsbeviset

Fynd

Bettfel (över-, under bett)

Fång, stor häst

Stora exteriöra avvikelser i benaxlar

Överben

Ledgallor

Osteochondros

Strålbenshätta

Spatt

Ringkota

Patellaupphakning

Patellaluxation

Tuppspatt

Hovbroskförbening, grav/tidig

Påtagligt vida, platta hovar

Påtagligt små, trånga hovar

Bockhov

Påtagligt dålig hornkvalitet

Man- och svansskorv, med

kroniskt förlopp

Mugg

Klapphingst/kryptorchism

Testiklar med avvikande storlek

Testikel med lägesfel i pungen

Båda testiklarna med lägesfel

Testiklar med kraftig

konsistensavvikelse

Beteckning

kass för avel. Dock accepteras mindre över-underbett, dvs då framtändernas tuggytor möts till en del. Flera undersökningstillfällen erfordras vid gränsfall.

1

EJ

1 lednära

vid behov utredning med bl a röntgen av aktuell led

kass för avel

kass för avel

kass för avel

rapp. för äldre hingstar med tävlingsprestationer men med röntgen diagnosticerad spatt

EJ - verifierad med röntgen

kass för avel

kass för avel

EJ

kass för avel

EJ

EJ

EJ vid första provningstillfället

1 vid förlängt tillstånd

EJ

kass för avel

1 (vid upprepade tillfällen)

EJ

vid kraftigt avvikande storlek (>50 %) - EJ mer än 25 %, spermprov - rapp

rapp.

EJ - om testiklarna efter lägerättning ej förblir i rätt läge

EJ

Testiklar med traumatiska skador/inflammation	rapp, spermaprov
Pungbråck	kass för avel
Pungbråck, traumatiskt	rapp - utredning och rapportering, uppföljning av operationsberättelse (ruptur av tunica vaginalis)
Navelbråck	kass för avel
Luftsnappning	1
Kvickdrag	kass yngre hingstar. 1 på äldre hingstar (=10 år och äldre)
Struppipning	kass för avel. Biljud vid bruksprov skall utredas på klinik
Krubbitning	1
Vävning	1
Lynnesfel	EJ

Olika veterinärmedicinska fynd av betydelse för djurskyddet - utredning och eventuell kassation.

Hingst som är anlagsbärare av genetisk defekt av betydelse ur hälso- eller djurskyddssynpunkt - kasseras för avel.

Förekommer defekt av betydelse, rapporterad efter ordinarie avelsvärdering, kan hingsten återkallas för ny undersökning och omvärderas.

För äldre hingstar gäller att hänsyn skall tas till ålder och utförda prestationer.

Fertilitetskrav = lägst 40 % födda föl (15 ston eller fler betäckta). Lägre fölprocent föranleder utredning med bl. a spermaprovtagning.